

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1055 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/97/2016/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

196/2016. (X. 13.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2016. március 24-én előterjesztett **panaszát** a 2016. október 13-án megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a ... Rendőr-főkapitányság - vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedés nem történt, illetőleg nem megállapítható.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2016. március 24-én, postai úton terjesztette elő panaszát, a vele szemben 2016. március 16-án foganatosított rendőri intézkedéssel szemben.

I.

1) A panaszos beadványában előadta, hogy 2016. március 16-án 8 óra 40 perckor ... belterületén, a ... utcáról kikanyarodva a ... utcában közlekedett a városközpont felé, mivel a 9, és 16 éves gyermekeit vitte orvoshoz. A ... utcán egy rendőrautó haladt a panaszos mögött, és mivel bekapcsolta a megkülönböztető fényjelzését, ezért a panaszos az út szélén leállt. A rendőrautóból kiszállt a vezetője, odajött a panaszoshoz, és elkérte az iratait. Ekkor még a panaszos az autójában ült. A panaszos odaadta az iratait a rendőrnek, majd önként, felszólítás nélkül kiszállt az autóból. Eközben a szolgálati gépjárműből a többi rendőr kiszállt, a panaszos emlékezete szerint kb. öt fő, és ebből három fő közvetlenül a panaszos mellett helyezkedett el. A panaszos számára már az is furcsának tűnt, hogy egy közúti igazoltatás

---

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

miatt, amit nyilván egy rendőr végez el, miért kell „kisbusznyai rendőrnek kiszállni”, és demonstratív módon az intézkedésben látszat módon részt venni. Mind eközben a gyermekülés használatának hiánya miatt az intézkedő rendőr bírság kiszabását helyezte kilátásba, és megkérdezte a panaszostól, hogy elfogadja-e a helyszíni bírságot 15.000 Ft összegben. A panaszos elsősorban a gyermekeiért aggódva, habozás és gondolkodás nélkül elfogadta a bírság kiszabását. Amíg állt az autója mögött és az intézkedés folyt, az egyik mellette álló rendőr, rá szólt meglehetősen erőteljesen, illetve fölényesen, parancsolóan, hogy „gorjjon már ki a zsebeiből!” Mivel ez a felszólítás a panaszost nagyon meglepte, ezért megkérdezte, hogy „miért kellene kivennie a kezeit a zsebéből, talán tilos zsebre dugott kézzel állni?” „A rendőr erre azt felelte: „azért, mert akár bicska is lehet a zsebében”. A panaszos megjegyezte továbbá, hogy még az ellenőrzését közvetlenül megelőző utcaszakaszon sem észlelte, hogy a rendőrök utána mennek, tehát az intézkedés váratlanul érte, nyilván szándékosan emiatt bicskát sem helyezhetett el a zsebeiben. Másrészt, ha van is bicska a zsebében, amit tudomása szerint 8 cm hosszúságig hordhat magánál, az nem szabálytalan. Továbbá a panaszos nem értette, hogy milyen alapon feltételezi egy intézkedést szemlélő rendőr azt róla, hogy a kocsiban ülő két kiskorú gyermeke szeme láttára egy rendőri intézkedés miatt bicskát ránt, és esetleg azzal állók bosszút az intézkedés miatt. A panaszos úgy véli ez vélhetőleg azért jutott a rendőr eszébe, mert a panaszos láthatóan roma származású. A panaszos nem ismer olyan jogszabályi rendelkezést, mely szerint egy rendőri intézkedést vigyázban állva, a kezét a test mellett tartva kell elviselni, és kifejezetten tiltva lenne a rendőri intézkedés alatt az, hogy az intézkedés alá vont személy a kezét a zsebében tartsa. A rendőr felvetésére a panaszos azt felelte, hogy „úgy nézek ki, mint akinek bicska van a zsebében?” Ekkor a rendőr, azt mondta, hogy akkor megmotozza a panaszost. A panaszos ezt tudomásul vette, és eltúrta a motozást, ami abban nyilvánult meg, hogy a személygépkocsija kocsija hátuljánál, annak tető részére kellett tennie mind a két kezét, majd a rendőr átvizsgálta a ruházatát. Mindez a panaszos gyermekei, illetve a ... utcán közlekedő nem kevés számú gyalogos szeme láttára történt, akik közül a panaszost többen felismerték, mert másnap egyikük meg is kérdezte a panaszostól, hogy mi történt vele, hogy oly sok rendőr körbevett és látta, hogy meg is motoztak.

A panaszos álláspontja szerint a vele szemben intézkedő - a motozást végző - rendőr alapjogában megsértette, mivel indokolatlanul tett ki olyan rendőri intézkedésnek, ami teljes mértékben szükségtelen, aránytalan, és indokolatlan volt. Mindezek mellett az intézkedő rendőr megsértette az egyenlő bánásmód követelményét, mivel a közúti igazoltatásnak nem szükségeszerű velejárója a személyi motozás, és nem szükségeszerű velejárója a közbiztonságra veszélyes eszköz felkutatása, főként úgy, hogy az nem látható és a kívülálló számára nem érzékelhető. A panaszos magatartásával, az intézkedésben való közreműködésével nem adott okot arra, hogy vele szemben, egy további, a személyét is sértő, valójában törvénysértő intézkedést hajtsanak végre.

A panaszos továbbá úgy véli, hogy a vele szemben alkalmazott bírság kiszabása is törvénysértő volt, mivel az intézkedő rendőr nem győződött meg arról, hogy a 9 éves gyermeke, a 150 cm-es magasságot meghaladja és már betöltötte a 3. életévét, így utaztatása személyautóban nem kötött a gyermek biztonsági üléshez.

II.

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az ORFK Ellenőrzési Szolgálatán keresztül az illetékes rendőri szervtől,

valamint megküldeni kérte az ügyvel kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat és a konkrét kérdésekkel kapcsolatban a rendőrség álláspontját. A rendelkezésre bocsátott iratokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatóak.

1) A ... Rendőr-főkapitányság kapitányságvezetője 2016. április 20-án kelt átiratában a következőkről tájékoztatta a Testületet.

A ... Rendőr-főkapitányság Rendészeti Igazgatóság Mélyiségi Ellenőrzési és Közterületi Támogató Osztály Közterületi Támogató Alosztály állományába tartozó L. P. r. fhdgy., T. Z. c. r. zls., F. L. r. tóim., K. F. r. törm. és V. T. r. törm. a .... forgalmi rendszámú VW típusú szolgálati gépjárművel láttak el szolgálatot a ... Rendőrkapitányság illetékességi területén, ... településen 2016. március 16-án. A szolgálatteljesítés során ... város belterületén a ... utcán haladtak a ... utca irányába, amikor 8 óra 40 perckor a... utca – ... utca útkereszteződéséhez érve észlelték, hogy a közvetlenül előttük haladó a panaszos által vezetett....forgalmi rendszámú személygépkocsi hátsó ülésora előtt, az első ülések között előre hajolva egy láthatóan 150 cm alatti gyermek áll. Fentiekre tekintettel a civil kialakítású szolgálati gépkocsin elhelyezett mobil megkülönböztető fényjelzést használva az előttük haladó személygépkocsit a ... utcán megállították, majd rendőri intézkedés alá vonták. Az intézkedés végrehajtásának céljából a szolgálati járműből kiszállt T. Z. c.r. zls. és az ellenőrzés alá vont gépkocsi bal első ajtajához lépett. Eközben L. P. r. fhdgy. és H. L. r. törm. is kiszálltak a gépkocsiból a rendőri intézkedés biztosítása érdekében. Az ellenőrzés közben L. P. r. fhdgy. észlelte, hogy a közúti igazoltatás biztonságos végrehajtása, illetve a forgalomban résztvevő egyéb személyek, gépjárművek biztonságos közlekedése érdekében elengedhetetlen a közlekedésben résztvevő gépkocsik továbbhaladásának az elősegítése. Ennek érdekében utasította az ekkor még a szolgálati gépkocsiban tartózkodó K. F. r. törm.-t, illetve V. T. r. törm.-t, hogy a szolgálati gépkocsi mögött, illetve az ellenőrzés alá vont személygépkocsi előtt elhelyezkedve segítsék a forgalomban résztvevő gépkocsik zavartalan, biztonságos haladását. L. P. r. fhdgy. az ellenőrzés alá vont gépkocsi jobb oldalánál, H. L. r. törm. a bal hátsó oldalánál helyezkedett el. A panaszos igazoltatását T. Z. c. r. zls. hajtotta végre, amely megkezdésekor a napszaknak megfelelően köszönt és közölte az intézkedés célját. Továbbá közölte a panaszossal, hogy szabálysértést követett el, mivel nem az 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelet (továbbiakban: KRESZ) 48. §. (7) bekezdésében meghatározott gyermekbiztonsági rendszerben rögzítve szállított gyermeket.

A panaszos elismerte a szabálysértés elkövetését, a részére kiszabott 15.000 Ft helyszíni bírságot elfogadta. A személygépkocsijából önként kiszállt, és megállt a gépkocsijának bal oldalán. Ezt látva T. Z. c. r. zls. felszólította, hogy saját biztonsága érdekében az intézkedés befejezéséig, a helyszíni bírság kitöltéséig lépjen a gépkocsija jobb hátuljához az útpadka részre, melynek eleget is tett.

A panaszos az intézkedés során láthatóan nyugtalanul viselkedett, valamint mindkét kezét a nadrágjának zsebében tartotta, mintha kezeivel fogna valamit. Ezt észelve L. P. r. fhdgy. megkérdezte, hogy tart-e a zsebében, illetve ruházatában bármilyen szabálysértésből, vagy bűncselekményből származó tárgyat, vagy egyéb, a közbiztonságra különösen veszélyes eszközt. Ezen kérdésre a panaszos választ adott. L. P. r. fhdgy. arra kérte, vegye ki a kezét a zsebéből, valamint közölte, hogy ruházat átvizsgálást fog végrehajtani, ezért zsebeiből pakoljon ki mindent. A panaszos ennek eleget tett és a zsebeiből kipakolt. A ruházatának átvizsgálása során tőle szabálysértésből, vagy bűncselekményből származó tárgy, vagy egyéb, a közbiztonságra különösen veszélyes eszköz, tárgy nem került elő.

A ruházatátvizsgálás a felső ruházatára, annak zsebeire, valamint a nadrágjának zsebeire terjedt ki. Az intézkedés oly módon került végrehajtásra, hogy a panaszos számára - mind emberi méltósága, mind személyiségi jogai tekintetében - csak a szükséges legkisebb hátránnyal járt.

A panaszos a vele szemben foganatosított rendőri intézkedés tényével, az általa elkövetett szabálysértés miatt kiszabott szankciókkal, valamint a vele szemben jogszerűen foganatosított ruházatátvizsgálással kapcsolatosan - a jogaira való felvilágosítás után - a helyszínen panasszal nem élt, azt nem sérelmezte. A kiszabott helyszíni bírság elkövetését elismerte a ..... sorozatszámú nyomtatványt aláírta.

Tekintettel arra, hogy az intézkedés során helyszíni bírságot szabtak ki, arról külön jelentés nem készült, ezért az intézkedés végrehajtásáról, annak körülményeiről a rendőrfőkapitány jelentést készített az intézkedő és az intézkedésnél jelen lévő rendőrökkel. A jelentések alapján a Testület kérdéseire az alábbi válaszokat adta.

Az intézkedő rendőrök a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 1. § (2) bekezdés 4. pontjában meghatározott "közlekedési hatósági és rendészeti feladatok" ellátása során 2016. március 16-án 8 óra 40 perckor észlelték, hogy a panaszos az általa vezetett... forgalmi rendszámú személygépkocsiban nem a KRESZ 48. §. (7) bekezdésében meghatározott gyermek biztonsági rendszerben rögzítve szállított gyermeket. Az Rtv. 13. § (1) bekezdése alapján a rendőröknek intézkedési kötelezettségük volt az észlelt szabálysértéssel kapcsolatban.

A rendőrök a panaszossal szemben az Rtv. 29. §. (1) bekezdés a) pontja alapján igazoltatást és a 29. §. (6) bekezdése alapján ruházatátvizsgálást hajtottak végre.

A panaszos a KRESZ 48. § (7) bekezdésében foglalt szabályok megszegésével elkövette a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (továbbiakban Szabs. tv.) 224. § (1) bekezdése szerint minősülő közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértést. Ezért vele szemben a Szabs. tv. 39. § (1) bekezdése által biztosított jogosultság alapján 15.000 Ft helyszíni bírságot szabtak ki.

L. P. r. főhadnagy a panaszost az intézkedés alatt tanúsított viselkedése - nevezetesen nyugtalanság, zsebre tett kezek - miatt szóban nyilatkoztatta, hogy szabálysértésből vagy bűncselekményből származó tárgyat, vagy egyéb, a közbiztonságra különösen veszélyes eszközt tart-e magánál. A nemleges nyilatkozatot követően az Rtv. 30. §. (1), (2) bekezdése, illetőleg az Rtv. 29. § (6) bekezdése alapján a közbiztonságot fenyegető veszély elhárítása érdekében felszólította a panaszost, hogy vegye ki a kezeit a nadrágzsebeiből, illetve közölte vele, hogy ruházatátvizsgálást fog végrehajtani. Ezt követően a felsőruházatára, annak zsebeire, valamint a nadrágjának zsebeire kiterjedő ruházatátvizsgálást hajtott végre.

A fenti jogszabályokon túl az országos rendőrfőkapitány a 29000/38107-8/2015.ált. számú határozatában 2016. február 1-jén 0 órától 2016. március 31-én 24.00 óráig Magyarország teljes közigazgatási területére fokozott ellenőrzést rendelt el a jogsértő cselekmények elkövetésének megelőzése, felderítése, illetve megszakítása érdekében. A beszerzett információk alapján a panaszos azon állítása, mely szerint a rendőr megkérte őt, hogy vegye

ki a zsebéből a kezeit, amelyet azzal indokolt, hogy akár bicska is lehet a panaszosnál, majd megmotozta a panaszost, a valóságnak nem felel meg.

Az intézkedés során a panaszossal szemben motozás tehát nem hajtottak végre. A panaszossal szemben a felső ruházatára, annak zsebeire, valamint a nadrágjának zsebeire kiterjedő ruházatátvizsgálást foganatosítottak. A ruházatátvizsgálást - kiemelt figyelemmel - a jogszerűség, szakszerűség, az arányosság és biztonságosság alapelveinek szem előtt tartásával az utcán, álló testhelyzetben, oly módon hajtották végre, hogy az a panaszosnak emberi méltóságát, személyiségi jogait a szükséges legkisebb mértékben korlátozza. Ennek érdekében a panaszos üritette ki a zsebeinek tartalmát, ezt követően a ruházatátvizsgálást végrehajtó rendőr azt ellenőrizte, hogy valóban mindent kipakolt az intézkedés alá vont a zsebeiből.

Az ugyan nem zárható ki, hogy a panaszossal szemben végrehajtott ruházatátvizsgálást az általa vezetett gépkocsiban szállított személyek vagy járókelők láthatták, de tekintettel a végrehajtás módjára és arra, hogy a zsebek ürítettségének vizsgálata rövid ideig (a jelentések adatai alapján körülbelül egy percig) tartott, ezért a panaszos állítása, hogy megalázóan foganatosították az intézkedést, nem felel meg a valóságnak.

A rendőrfőkapitány a rendőrök részrehajló intézkedésére vonatkozó panaszosi kifogással kapcsolatban az alábbiakról tájékoztatta a Testületet. A panaszos a KRESZ 48. § (7) bekezdésében foglalt szabályok megszegésével elkövette a Szabs. tv. 224. § (1) bekezdése szerint minősülő közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértést. Az egyes közlekedési szabálysértések miatt alkalmazandó szabálysértési pénzbírság, illetve helyszíni bírság kötelező mértékéről, valamint a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi 11. törvénnyel összefüggő egyes kormányrendeletek módosításáról szóló 63/2012. (IV. 2.) Kormányrendelet 6. számú mellékletében foglaltak alapján az elkövetett szabálysértés miatt kiszabható helyszíni bírság kötelező mértékű összege 15.000 Ft. Az intézkedő rendőr az elkövetett szabálysértés miatt szankcióként figyelemfelhívást nem alkalmazhatott, a helyszíni bírság, valamint a pénzbírság összegét jogszabály határozza meg. Tekintettel a fentiekre az intézkedés nem volt és nem is lehetett részrehajló.

A rendőrök hangnemével kapcsolatban az átirat arról számol be, hogy az intézkedő rendőrök az intézkedés során mindvégig kulturáltan, határozottan viselkedtek, az általuk készített jelentések alapján a panaszos azon állítása, mely szerint a rendőr erőteljesen és fölényesen parancsolt rá a panaszosra nem felel meg a valóságnak.

Az intézkedő rendőrök jelentéséből megállapítható, hogy az intézkedést közvetlenül egy fő hajtotta végre, melyet két fő biztosított, illetve további két fő biztosította a forgalom zavartalanosságát. Az intézkedést a közúti járművek megállításának és követésének módszereiről és taktikáiról szóló 7001/2006. (IV. 6.) ORFK irányelv 2.2.1. a jármű vezetőjével szemben való intézkedés módszerei pontjában foglaltak alapján hajtották végre, amely előírja a biztonsági háromszög pozíciót az ellenőrzés alá vont személlyel, valamint az intézkedés biztonságának fokozását a helyszíni forgalomszabályozás, esetleg járműmegállítás alkalmazásával. Az intézkedő rendőrök járőr csoportban látták el szolgálatukat, tekintettel a megállítás helyére és a rendelkezésre álló rendőri létszámra, a vonatkozó szabályoknak megfelelően tudták szavatolni az intézkedés eredményes végrehajtásán túl a közlekedésbiztonságot is.

A rendőrfőkapitány megállapítása szerint a panaszossal szembeni rendőri intézkedés jogszerű és szakszerű volt. A panaszost azért vonták intézkedés alá, mert szabálysértést követett el, amely során a szükséges mértéken túl semmilyen joghátrány nem érte. A vele szemben fogatosított intézkedés nem volt sem megalázó, sem részrehajló, ruházatának átvizsgálása jogszerű volt.

2) V. T. r. törm. 2016. április 16-án készítette el jelentését, melyből a következők állapíthatók meg.

A jelentés szerint, hogy 2016.március16-án 8 órától 16 óráig közterületi szolgálatot látott V. T. r. törm. el ... Rendőrkapitányság illetékességi területén a ... frsz-ú VW típusú szolgálati gépjárművel, amely „mobil fényel ellátott” civil jellegű szolgálati jármű. A fenti gépjárművet T. Z. c.r.zls vezette, melyben rajta kívül L. P. r. fhdgy., H. L. r. törm. és K. F. r. töim. láttak el szolgálatot. A szolgálatteljesítés során ... város belterületén a ... utcán közlekedtek a ... utca irányába. 8 óra 40 perckor, amikor a ... utca ... utca kereszteződéséhez értek, T. Z. c.r.zls figyelemfelhívására észlelte V. T. r. törm., hogy a közvetlenül előttük haladó, a panaszos által vezetett ..... ftsz-ú személygépkocsi hátsó ülésora előtt, az első ülések felé hajolva egy láthatóan 150 cm alatti gyermek áll. A kereszteződésen továbbhaladva a mobil kék megkülönböztető jelzést használva az előttük haladó személygépkocsit a ... utcán megállították. A szolgálati járműből T. Z. c. r. zls kiszállva a rendőri intézkedés végrehajtásának érdekében az intézkedés alá vont személygépkocsi vezetőjéhez (a panaszoshoz) lépett. Ezzel egy időben a szolgálati gépjárműből L. P. r. fhdgy és H. L. r. törm is kiszálltak és az intézkedés alá vont gépjárműhöz mentek. L. P. r. fhdgy a gépkocsi jobb oldalánál H. L. r. törm. a gépkocsi bal oldalánál biztosította az intézkedést.

Mivel az intézkedésre a ... út belterületi szakaszán a városközpont közvetlen közelében a K. utcán került sor, ezért a szolgálati gépkocsiban helyet foglaló K. F. r. törm-el együtt V. T. r. törm. kiszállt, hogy a közlekedésben résztvevők biztonságos továbbhaladását segítsék, biztosítsák a rendőri intézkedés végrehajtása során. V. T. r. törm. az intézkedés megkezdésétől a befejezéséig a szolgálati gépjármű bal hátuljánál helyezkedett el.

A panaszossal szemben közvetlenül T. Z. c.r.zls, L. P. r. fhdgy és H. L. r. törm. intézkedett. V. T. r. törm. a panaszossal szemben folytatott rendőri intézkedésben közvetlenül nem vett részt, feladata a közlekedésben résztvevők biztonságos továbbhaladásának biztosítása volt. Az intézkedéstől kb. 10 méterre helyezkedtem el.

Az intézkedés végrehajtása a helyszíni bírság nyomtatvány kitöltésével együtt kb. 5-10 percig tartott, melynek aláírását követően be is fejeződött.

A panaszossal szemben helyszíni bírság azért került kiszabásra, mivel 150 cm-nél alacsonyabb gyermekét gyermekbiztonsági rendszer használata nélkül szállította. A helyszíni bírságot T. Z. c.r. zls szabta, és töltötte ki. A panaszossal szemben L. P. r. fhdgy fogatosította a ruházatátvizsgálást, mely kizárólag a külső ruházatra terjedt ki, és kb. egy percig tartott.

V. T. r. törm. álláspontja szerint az intézkedés mindvégig kulturált hangnemben zajlott az intézkedő rendőrök részéről.

3) K. F. r. törm. által 2016. április 18-án készített jelentés tartalma szinte szó szerint megegyezik az előző alponban ismertetett jelentésben foglalt történeti tényállással, így annak ismétlésétől a Testület eltekint.

4) H. L. r. törm. által 2016. április 18-án készített jelentés szinte szó szerint megegyezik II. 2) alponban prezentált történeti tényállással, így annak ismételt bemutatásától a Testület eltekint.

5) T. Z. c. r. zls.. által 2016. április 18-án készített jelentés szinte szó szerint megegyezik II. 2) alponban prezentált történeti tényállással, így annak ismételt bemutatásától a Testület eltekint.

6) L. P. r. fhdgy. 2016. április 18-án készített jelentés tartalma szinte szó szerint megegyezik II. 2) alponban ismertetett jelentésben foglalt történeti tényállással, így annak ismétlésétől a Testület eltekint, és csak az új információként értékelhető tényeket prezentálja.

L. P. r. fhdgy. észlelte, hogy az intézkedés során a panaszos nyugtalanul viselkedett, mindkét kezét a nadrágja zsebében tartva állt, mintha fogna valamit. Erre figyelemmel L. P. r. fhdgy. megkérdezte tőle, hogy tart-e zsebében, illetve ruházatában szabálysértésből, avagy bűncselekményből származó tárgyat, illetőleg közbiztonságra különösen veszélyes eszközt. A panaszos kisvártatva nemleges választ adott.

L. P. r. fhdgy. illedelmes szavakkal, határozottan a rendőri intézkedésnek megfelelő hangsúllyal kérte a panaszost, hogy vegye ki a zsebéből a kezét, és pakoljon ki belőle.

7) Á. L. r. örgy. 2016. április 18-án készítette el jelentését, melyből a következők állapíthatók meg.

Á. L. r. örgy. a 2016. március 16-án 8 óra 40 perckor a ... település, ... utca 12. szám előtti területen foganatosított rendőri intézkedést kivizsgálta és az alábbiakat állapította meg.

Az eseményben érintett rendőri szerv a ... Rendőr-főkapitányság, Rendészeti Igazgatóság, Mélységi Ellenőrzési és Közterületi Támogató Osztály, „KÖRÖS” Közterületi Támogató Alosztály volt.

Az intézkedés megnevezése: igazoltatás, priorálás valamint a KRESZ 48. § (7)-bek.-be ütköző „Közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése” szabálysértés elkövetése miatt 15.000 Ft. helyszíni bírság kiszabása.

Intézkedő rendőrök: L. P. r. fhdgy, T. Z. r. zls, H. L. r. törm., K. F. r. törm., V. T. r. törm.

A jelentésben foglalt történeti tényállás szinte szó szerint megegyezik a II. 2) alponban bemutatott jelentéssel, így ehelyütt a Testület csak az új érdemi információként közölt részét ismerteti a jelentésnek.

A ruházatátvizsgálást megelőzően, rendőri intézkedésnek megfelelő hangsúllyal, illedelmes szavakkal L. P. r. fhdgy. arra kérte a panaszost, hogy vegye ki a kezeit a zsebéből és azokból pakoljon ki mindent, mert a ruházatát át fogja vizsgálni. A panaszos ennek eleget tett, és a zsebeiből kipakolt, ruházata átvizsgálásra került. A ruházatának átvizsgálása során tőle szabálysértésből, vagy bűncselekményből származó tárgy, vagy egyéb a közbiztonságra különösen veszélyes eszköz, tárgy nem került elő.

Á. L. r. örgy. megállapította, hogy az intézkedés jogszerűen, illetve szakszerűen került foganatosításra, továbbá mindvégig kulturált hangnemben zajlott, mind a panaszos, mind az intézkedő rendőrök részéről.

Az intézkedés során a rendőrök nem alkalmaztak kényszerítő eszközt a panaszossal szemben.

A jelentés azon része, amely a parancsnoki kivizsgálás helyzetét, jog és szakszerűségére vonatkozó megállapításokat ismerteti, szinte szó szerint megegyezik a II. 1) alpontban bemutatott kapitányságvezetői átirattal, ezért a továbbiakban is csak az új információkat prezentálja a Testület. Az intézkedésben résztvevő L. P. r. főhadnagy az Rtv. 30. §. szakasz (1) bekezdése alapján a közbiztonságot veszélyeztető cselekmény megelőzése, továbbá a 29. §. szakasz (6) bekezdése alapján a közbiztonságot fenyegető veszély elhárítása érdekében felszólította a panaszost, hogy vegye ki a kezeit a nadrágzsebeiből és vele szemben a felső ruházatára, annak zsebeire, valamint a nadrágjának zsebeire kiterjedő ruházatátvizsgálást hajtott végre. A végrehajtás módja álló testhelyzetben történt - kiemelt figyelemmel - a jogszerűség, szakszerűség, az arányosság és biztonságosság alapelveinek szóm előtt tartásával. Az intézkedés során a panaszossal szemben motozás nem alkalmaztak.

Az intézkedő rendőrök a kivizsgálás során elmondták, hogy a panaszos a rendőri felszólításra vonakodott kivenni a kezeit a nadrágja zsebéből, viselkedése idegessé, ellenségessé kezdett válni, ez indokolta ruházatának részleges átvizsgálását.

A parancsnoki kivizsgálás alapján rendőrök az intézkedés során az egyenlő bánásmód elvét figyelembe véve, részrehajlás nélkül jogszerűen, szakszerűen és arányosan intézkedtek, illetve a vonatkozó intézkedés taktikai követelmények figyelembevételével jártak el. Az intézkedő rendőrök jelentéséből megállapítható, hogy az intézkedést közvetlenül egy fő hajtotta végre, melyet két fő biztosított, illetve közvetve jelen volt további két fő, akik biztosították a forgalom zavartalanságát (forgalom irányítás).

Összefoglalva a fentieket a panaszossal szembeni intézkedésre azért került sor, mert szabálysértést követett el. A panaszost a szükséges mértéken túl semmilyen joghátrány nem érte. Ruházatának átvizsgálására biztonsági okokból vált szükségessé, mivel idegesen viselkedett és vonakodott kivenni a kezét a nadrágja zsebeiből.

8) A rendőrség mellékelte az országos rendőrfőkapitány által, 2016. január 28-án hozott határozatát, mely a következőket tartalmazza.

A Szolgálati Szabályzat 26. § (2) bekezdés a) pontjában meghatározott jogkörömnél fogva a Rtv. 30. §-a alapján a rendőrfőkapitány fokozott ellenőrzést rendelt el 2016. február 1-jén 0 órától 2016. március 31-én 24 óráig Magyarország teljes közigazgatási területén.

A határozat indokolása szerint Magyarország teljes közigazgatási területére vonatkozóan fokozott ellenőrzést elrendelésére jogsértő cselekmények elkövetésének megelőzése, felderítése, illetve megszakítása, Magyarország Alaptörvényének 46. cikk (1) bekezdése szerint a Rendőrség alapvető feladata a bűncselekmények megakadályozása, felderítése, közbiztonság, a közrend és az államhatár rendjének védelme érdekében került sor.

Az Rtv. 1. §-a szerint a rendőrség feladata az Alaptörvényben meghatározott feladatok mellett a közrend, közbiztonság fenntartása, a határforgalom ellenőrzése, az államhatár őrzése, az államhatár jogellenes átlépésének megelőzése, felderítése, megszakítása, a hatáskörébe utalt idegenrendészeti és menekültügyi feladatok ellátása.

Magyarország teljes közigazgatási területének rendjét veszélyeztető jogellenes cselekmények megelőzése érdekében a rendelkező részben foglaltak szerint határozott az országos rendőrfőkapitány.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

A panaszos sérelmezte a vele szemben törvénytelenül kiszabott szabálysértési bírságot, továbbá a vele szemben foganatosított közlekedésrendészeti intézkedést. Továbbá kifogásolta az intézkedés részrehajló voltát, valamint a vele szemben végrehajtott ruházatátvizsgálást, illetőleg a félelemkeltő rendőri jelenlétet.

1) A Testület elsőként panaszeljáráásban megvizsgálta, hogy mely panaszosi sérelmek kivizsgálásra terjed ki a hatásköre.

A panaszos sérelmezte a vele szemben kiszabott szabálysértési bírságot, hiszen álláspontja szerint az törvénytelen. A panaszos úgy véli, ő nem követett el szabálysértést, és a rendőrök nem győződtek meg arról, hogy a 9 éves gyermek 150 cm-es magasságot meghaladja.

A Testület hatáskörével kapcsolatban hivatkozik az Rtv. 92. § (1) bekezdésére, amely szerint azon rendőri intézkedéseket és mulasztásokat vizsgálhatja, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),

- a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (különösen: igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),

- a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás stb.) tekintetében van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése szerint, akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal

fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálják el.

A Szabs. tv. 99. § (1) bekezdése alapján helyszíni intézkedés során a szabálysértés elkövetését elismerő személlyel szemben helyszíni bírság kiszabásának van helye. A Szabs. tv. 78. § (1) bekezdése alapján a szabálysértési eljárás feljelentés, vagy a szabálysértési hatóság vagy a bíróság hivatali hatáskörében szerzett tudomása, illetve a helyszíni bírság kiszabására jogosult szerv vagy személy általi észlelés alapján indul meg. Mindezek alapján a rendőrség szabálysértési hatóságként végzett tevékenységére a Szabs. tv. rendelkezései az irányadók.

Mivel a rendőrség jelen tevékenységét a Szabs. tv. és nem az Rtv. szabályozza, így a Testület hatáskörének hiányában nem vizsgálhatja felül a szabálysértési eljárás során, szabálysértési hatóságként megtett jogi aktusokat, tekintettel hatáskörének hiányára. A panaszos a Szabs. tv. által biztosított jogorvoslati lehetőségeket veheti figyelembe esetlegesen sérelmeinek orvoslására.

A fenti hatásköri rendelkezés alapján a Testület hatásköre nem terjed ki a közlekedési szabálysértés vizsgálatára, nem értékelheti, hogy a panaszos elkövetett-e a közlekedési szabálysértést, ezért a Testület nem vizsgálhatta a panasz azon részét, amelyben a panaszos a szabálysértés elkövetését vitatja.

IV.

Ellenben a Testület megvizsgálta a panaszossal szemben foganatosított közlekedésrendészeti intézkedést, hogy azt vajon kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában foganatosította-e a rendőrség. Ezen kívül a panaszossal szemben végrehajtott ruházatátvizsgálásra, a rendőrök hangnemére, a félelemkeltő rendőri jelenletre, illetőleg az intézkedés részrehajló voltára vonatkozó kifogása kapcsán is állást foglalt.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszos Magyarország Alaptörvénye II. cikkében rögzített emberi méltósághoz való jogát, illetve a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz, továbbá a VI. cikkében foglalt jó hírnévhez fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület érdemben elsőként megvizsgálta a panaszossal szemben foganatosított közlekedésrendészeti intézkedést.

a) A közlekedésrendészeti intézkedés jogalapja kapcsán a Testület az alábbi megállapításokra jutott.

A rendőrség tájékoztatása szerint szolgálatteljesítés során a szóban forgó járőrök észlelték azt, hogy a közvetlenül előttük haladó, a panaszos által vezetett .....forgalmi rendszámú személygépkocsi hátsó ülésora előtt, az első ülések között előre hajolva egy láthatóan 150 cm alatti gyermek áll. Tehát a panaszos nem a KRESZ 48. §. (7) bekezdésében meghatározott gyermek biztonsági rendszerben rögzítve szállította a gyermekét. Az Rtv. 13. § (1) bekezdése alapján a rendőröknek intézkedési kötelezettségük volt az észlelt szabálysértéssel kapcsolatban. Fentiekre tekintettel szolgálati gépkocsin elhelyezett mobil megkülönböztető fényjelzést használva az előttük haladó személygépkocsit megállították, majd rendőri

intézkedés alá vonták. Így a szabálysértés észlelése adta meg a felhatalmazást a panaszossal szemben kifejtett közlekedési rendészeti intézkedés végrehajtásához.

A rendőrség feladata az Rtv. 1. § értelmében a közbiztonság és a közrend védelme, az államhatár őrzése, a határforgalom ellenőrzése, az államhatár rendjének fenntartása, a terrorizmus elleni küzdelem és az Rtv-ben meghatározott bűnmegelőzési, bűnfelderítési célú ellenőrzés. A rendőrség a bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében: szabálysértési hatósági jogkört gyakorol, közreműködik a szabálysértések megelőzésében és felderítésében (Rtv. 1. § (2) bekezdés 2. pont), közlekedési hatósági és rendészeti feladatokat lát el (Rtv. 1. § (2) bekezdés 4. pont).

Az Rtv. 44. § (1) bekezdés b) pontja szerint a rendőr közlekedésrendészeti feladatának ellátása során a közlekedési rendszabályok megtartását, a járműhasználat szabályszerűségét, az okmányokra és a felszerelésekre vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának jogszerűségét, az üzemben tartó, illetőleg a használó személyazonosító adatait, a jármű közlekedésbiztonsági állapotát és adatait a forgalomban és a telephelyen – a jogszabályban meghatározottak alapján – ellenőrizheti.

Az Rtv. 13. §-a szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség, a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

A Szolgálati Szabályzat 9. §-ának (1) bekezdése azzal egészíti ki a fenti szabályt, hogy a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki.

A 8. § szerint pedig a rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében. A rendőr a magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást.

A Szolgálati Szabályzat 9. § (3) bekezdése szerint a rendőrt közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés észlelése vagy tudomására hozása esetén abban az esetben terheli a közigazgatási hatósági eljárás lefolytatása érdekében szükséges intézkedési kötelezettség, ha

- a) ilyen jellegű szolgálati feladat ellátására kapott utasítást, vagy
- b) intézkedése során ilyen jogsértést észlel, és - amennyiben ez az eljárás lefolytatásának jogszabályi feltétele - rendelkezik a tevékenység ellátáshoz, illetve a szabályszegés dokumentálásához szükséges technikai eszközzel.

A Szabs. tv. 224. §-ának (1) bekezdése szerint, aki a KRESZ-ben meghatározott közúti közlekedés szabályait megszegi, ha a 217-222. §§ szerinti szabálysértés nem valósul meg, szabálysértést követ el.

A KRESZ 48. § (7) bekezdése alapján a gépkocsiban vagy a mopedautóban - a (8) bekezdésben foglalt kivétellel - 150 cm-nél alacsonyabb gyermek csak a testméretéhez és testsúlyához igazodó kialakítású gyermekbiztonsági rendszerben rögzítve szállítható. A gyermekbiztonsági rendszert a jármű e célra gyárilag kialakított rögzítési pontjaihoz, vagy az üléshez tartozó biztonsági övhöz kell a gyártója által megadott szerelési információknak

megfelelően rögzíteni. A jármű szokásos haladási irányával ellentétes irányban a jármű első üléséhez a gyermekbiztonsági rendszer csak akkor szerelhető be, ha az üléshez légzsákot nem szereltek fel vagy a légzsák működésbe lépését előzetesen megakadályozták. A 3 évnél fiatalabb gyermek csak gyermekbiztonsági rendszerben rögzítve szállítható. A gyermeket a gyermekbiztonsági rendszerhez tartozó hevederekkel (pántokkal) is rögzíteni kell.

A hivatkozott jogszabályi rendelkezésekből kitűnik, hogy az Rtv. 44. §-a alapján a rendőr jogosult valamennyi, a közlekedésben résztvevő járművet közúti ellenőrzés alá vonni és ezen közlekedésrendészeti intézkedés során ellenőrizheti mind a közlekedési rendszabályok megtartását, mind pedig a jármű közlekedésbiztonsági állapotát. Ez az intézkedési jog a rendőrséget minden esetben – tehát akkor is, ha egyébként jogsértésre utaló körülményt nem tapasztal – megilleti. Míg az Rtv. 29. § alapján a rendőri intézkedéshez az szükséges, hogy a rendőr valamilyen jogellenes cselekmény gyanúját észlelje.

A Testület ezen a ponton szükségesnek tartja felhívni a figyelmet töretlen gyakorlatára, miszerint ha az Rtv. szerinti rendőri fellépés mögöttes jogalapjaként a rendőrség egy Rtv-n kívüli jogszabályban meghatározott tényállás tekintetében fennálló gyanúokra (jelen esetben szabálysértés gyanújára) hivatkozik, a Testület – a kérdéses cselekményért egyébként fennálló szabálysértési felelősség kérdésében való állásfoglalás nélkül – vizsgálja, hogy az adott esetben fennállt-e olyan fokú gyanú, amely elégséges jogalapot szolgáltatott az intézkedéssel megvalósult jogkorlátozásra. Amennyiben a Testület ezt a vizsgálatot nem végezné el, a jogkorlátozás érdemi kontrollja kiüresedne, illetve elmaradna, és ezzel sérülne az érintett panaszhoz való alkotmányos joga.

A panaszossal szembeni közlekedésrendészeti intézkedésre a rendőrség észlelése, vagyis az adott okot, hogy a panaszos által vezetett személygépkocsi hátsó ülésora előtt, az első ülések között előre hajolva egy láthatóan 150 cm alatti gyermek áll. Etekintetben felmerült a gyanú szabályszegés elkövetésére, amelyről a rendőrök csak úgy győződhetnek meg, ha a panaszost intézkedés alá vonják, hiszen ezt a gyanút csakis a panaszossal szembeni intézkedés végrehajtása gyengítheti, alapozhatja meg avagy zárhatja ki. Így ezen körülményre tekintettel a Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető joga a vele szemben foganatosított közlekedésrendészeti intézkedés miatt.

A Testület, mivel nem szabálysértési hatóság, ezért nem értékelhette azt, hogy valóban elkövette-e a szabálysértést a panaszos, de azt figyelembe vette, hogy a rendőrség oldalán fennállhatott az a minimális fokú gyanú, amely a rendőri intézkedés megkezdéséhez szükséges, így a rendőrség az Rtv. 44. §-a alapján kellő jogalap birtokában kezdeményezett intézkedést a panaszossal szemben, így nem szenvedett sérelmet a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga.

2) A ruházatátvizsgálás jogszerűségének vizsgálata során az alábbi megállapításokra jutott a Testület.

A panaszos sérelmezi, hogy őt megmotozták. Állítása szerint őt azért motozták meg, mert a rendőrök úgy vélték, hogy akár bicska is lehet a zsebében.

A rendőrségi iratok egyértelműen azt tartalmazzák, hogy a panaszossal szemben nem motozást, ruházatátvizsgálást hajtottak végre. A ruházatátvizsgálás jogalapjaként a rendőrök az Rtv. 30. §. (1), (2) bekezdését, illetőleg az Rtv. 29. § (6) bekezdését jelölték meg. A rendőrfőkapitány átirata, illetőleg a jelentések is egybehangzóan azt tartalmazzák, hogy

panaszos az intézkedés során láthatóan nyugtalanul viselkedett, valamint mindkét kezét a nadrágjának zsebében tartotta, mintha kezeivel fogna valamit. Ezt észlelve az egyik rendőr, megkérdezte, hogy tart-e a zsebében, illetve ruházatában bármilyen szabálysértésből, vagy bűncselekményből származó tárgyat, vagy egyéb, a közbiztonságra különösen veszélyes eszközt. Ezen kérdésre a panaszos nemleges választ adott. Majd a rendőr arra kérte a panaszosat, hogy vegye ki a kezét a zsebéből. A panaszos a rendőri felszólításra vonakodott kivenni a kezét a nadrágja zsebéből, viselkedése idegessé, ellenségessé kezdett válni, ez indokolta ruházatának részleges átvizsgálását.

A ruházatátvizsgálás a felső ruházatára, annak zsebeire, valamint a nadrágjának zsebeire terjedt ki. Az intézkedés oly módon került végrehajtásra, hogy a panaszos számára - mind emberi méltósága, mind személyiségi jogai tekintetében - csak a szükséges legkisebb hátránnyal járt.

Az Rtv. 29. § (6) bekezdése alapján a rendőr az igazoltatott személy ruházatát, járművét átvizsgálhatja, ha azt a személyazonosság megállapítása, a közrendet, a közbiztonságot fenyegető veszély elhárítása, bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetésének gyanúja szükségessé teszi.

30. § (1) A rendőrség a bűncselekmény elkövetőjének elfogása és előállítására, vagy a közbiztonságot veszélyeztető cselekmény vagy esemény megelőzése, megakadályozása érdekében a rendőri szerv vezetője által meghatározott nyilvános helyen vagy a közterület kijelölt részén az oda belépőket vagy az ott tartózkodókat igazoltathatja.

(2) A rendőrség az (1) bekezdésben írt cél elérése érdekében épületet, építményt, helyszínt, csomagot és járművet átvizsgálhat.

A panaszosi és a rendőri előadás között ugyan ellentmondás van tekintetben, hogy a panaszossal szemben fogatosítottak-e motozást. A Testület az ellentmondás miatt a következő tényállásból indult ki.

A kérdés tisztázásához először is rögzíteni kell, hogy a rendőrség munkájára vonatkozó joganyag megkülönbözteti az Rtv. 30. § és az Rtv. 26. § (4) bekezdés szerinti ruházatátvizsgálást és a Be. 150. § szerinti motozást. E két jogintézmény noha hasonló egymásra, alkalmazási feltételei és a fogatosítás módjában számos eltérés van:

- míg a ruházatátvizsgálás fogatosításához elegendő az úgynevezett egyszerű gyanú vagy a fokozott ellenőrzés elrendelése, addig a motozáshoz valamennyi esetben a nyomozás elrendeléséhez szükséges alapos gyanú fennállta szükséges.
- további különbség, hogy ruházatátvizsgálás csak az intézkedés alá vont ruházatának és a közvetlen felügyelete vagy rendelkezésére álló csomagjai, tárgyai átvizsgálására terjed ki, míg a motozás a test átvizsgálását is jelenti.

Az Rtv. 97. § (1) bekezdés b) pontja szerint az Rtv. alkalmazásában *ruházat*: az intézkedéssel érintett személy testén viselt, illetőleg az intézkedés helyszínén nála lévő, vagy a közvetlen felügyelete alatt, illetve rendelkezésére álló ruházat, csomag és tárgy.

A motozás szabályait a Be. 150. § rendezi, eszerint:

(1) A motozás bizonyítási eszköz vagy elkobozható, illetőleg vagyoneklobzás alá eső dolog megtalálása céljából a terhelt és az olyan személy ruházatának és testének átvizsgálása, akiről megalapozottan feltehető, hogy bizonyítási eszközt vagy elkobozható, illetőleg olyan dolgot tart magánál, amely vagyoneklobzás alá eshet. A motozás során a motozás alá vont személy rendelkezése alatt álló csomag és más tárgy is átvizsgálható.

(2) Motozást az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság rendel el. Ha a motozást az ügyész rendeli el, végrehajtásához a nyomozó hatóságot veszi igénybe.

(3) Ha a motozás célja meghatározott dolog megtalálása, az érintettet előbb fel kell szólítani, hogy a keresett dolgot adja át, ha a felszólításra a keresett dolgot előadja, a motozástól el kell tekinteni.

(4) Az érintett testének átvizsgálását csak a megmotozottal azonos nemű végezheti, és a motozásnál csak ilyen személy lehet jelen. E rendelkezés nem vonatkozik a motozásnál közreműködő orvosra.

(5) A motozásnál jelen lehet a motozás helyszínén tartózkodó, az érintett által megnevezett személy, kivéve az olyan személyt, akinek a jelenléte a nyomozás érdekeit veszélyezteti.

A rendőri intézkedések gyakorlati végrehajtásának alapvető taktikáiról szóló 18/2008 (OT 10.) ORFK utasítás 6.4. alatt a ruházat átvizsgálásról azt írja, hogy végrehajtható az átvizsgált személy bevonásával, vagy anélkül. Az átvizsgálást végző rendőrnek stabil, biztonságos testtartása legyen. A ruházatot ne ütögessek, hanem simítással, esetleges gyűrögetéssel vizsgálják át, fokozott figyelemmel a rejtett eszközökre. Először az ellenőrzött személy által közvetlenül elérhető testzónákat vizsgálja át a rendőr, és ahol feltehetően fegyver vagy veszélyes tárgy rejtethető el. Az átvizsgálást biztosító rendőr közvetlen közelben helyezkedjen el, lehetőleg tanúk jelenlétében történjen. Figyelemmel kell lenni arra, hogy a ruházatátvizsgálás csak a jogszabályban előírt feltételek fennállása esetén és módon foganatosítható, az intézkedés alá vont személy emberi és állampolgári jogait csak a szükséges mértékben korlátozhatja, és tilos indokolatlan fájdalmat okozni, kegyetlen, embertelen és megalázó bánásmódot alkalmazni. Az utasítás képes ábráin valamennyi esetben az intézkedés alá vont személy ruházatának átvizsgálása akként zajlik, hogy a ruha az intézkedés alá vonton van, majd azt végigtapogatja a rendőr.

Az Rtv. 17. § (1) bekezdése alapján ugyanis a rendőrség a feladatának ellátása során a testi épséghez, a személyes szabadsághoz, a magánlakás, a magántitok és a levéltitok sérthetlenségéhez, a személyes adatokhoz, valamint a tulajdonhoz fűződő jogokat a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja. Ugyanakkor ez a korlátozás nem lépheti át azt a mértéket, amely már az érintett emberi méltóságának indokolatlan sérelmét vonná magával.

A fentiek alapján a Testület a rendőrség tényelődését fogadta el, és megállapította, hogy a rendőrök a panaszossal szemben nem motozást, hanem ruházatátvizsgálást foganatosítottak, mivel a panaszos nem számolt be a test felületének vizsgálatáról. A panaszos szóhasználata valószínűleg a hétköznapi fogalomhasználatból ered. A ruházatátvizsgálást illetően a rendőri jelentések egyöntetűen azt tartalmazzák, hogy a panaszos nyugtalanul és zavarodottan viselkedett az intézkedés során, kezeit pedig a zsebében tartotta, mintha fogna valamit. A rendőr azon felszólítására pedig, hogy vegye ki a zsebéből mindkét kezét, viselkedése idegessé, ellenségessé kezdett válni. A Testület meggyőződése szerint a panaszos viselkedése, és kezeinek tartása felvethette a gyanút, hogy a zsebeiben akár szabálysértésből, vagy bűncselekményből származó tárgyat, vagy egyéb, a közbiztonságra különösen veszélyes eszköz tarthat. A felszólítást követően a panaszos önként kipakolta a nadrágja zsebeit, a rendőr ezután ellenőrizte, hogy nem maradt-e valami a panaszos zsebében. Erre tekintettel a rendőrök kellő jogalap birtokában foganatosítottak ruházatátvizsgálást a panaszossal szemben.

A fentiek alapján a Testület megállapította, hogy a panaszossal szemben valójában nem motozást, hanem ruházatátvizsgálást foganatosítottak, amelyre kellő jogalap birtokában került sor. Mind erre tekintettel nem sérült a panaszos emberi méltósághoz való joga a ruházatátvizsgálás kapcsán.

3) A panaszos sérelmezte az egyik rendőr hangnemét, hiszen állítása szerint erőteljes, fölényes hangnemben parancsolt rá.

A rendőrségi iratok szerint a panaszos állítása nem felel meg a valóságnak, hiszen az intézkedő rendőrök hangneme mindvégig kulturált volt. L. P. r. fhdgy. illedelmes szavakkal, határozottan a rendőri intézkedésnek megfelelő hangsúllyal kérte a panaszost, hogy vegye ki a zsebéből a kezeit, és pakoljon ki belőle.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdés második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. A rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerül – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelem és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel összhangban ugyanis az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.

A Testület ezzel kapcsolatban szükségesnek tartja kiemelni a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét, amelynek 1. pontja előírja: a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület továbbá jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számon kérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

Tekintettel arra, hogy a rendőrség és a panaszos is eltérő információkat hozott a Testület tudomására a rendőr által használt hangnem vonatkozásában, a Testület nem tudott egy olyan történeti tényállást kialakítani, amely kapcsán megítélhetette volna a panaszos kifogásának megalapozottságát, vagy annak alaptalanságát. Figyelemmel a tapasztalt ellentmondásra, amelyet a Testület a rendelkezésre álló bizonyítási eszközei szűkös volta, valamint a bizonyítékok csekély számára tekintettel feloldani nem tudott ezért csak úgy határozhatott, hogy a panaszos emberi méltósághoz való jogának a sérelme nem megállapítható a rendőr hangneme kapcsán.

A tapasztalt, feloldhatatlan ellentmondásra tekintettel a panaszos emberi méltósághoz való alapvető jogának a sérelme nem megállapítható a rendőr által használt hangnem kapcsán.

5) A panaszos sérelmezte azt, hogy vele szemben 5 rendőr intézkedett.

A rendőrségi iratokból megállapítható, hogy az intézkedést közvetlenül egy fő hajtotta végre, melyet két fő biztosított, illetőleg további két fő felelt a forgalom zavartalanságáért. Az intézkedést a közúti járművek megállításának és követésének módszereiről és taktikáiról szóló 7001/2006. (IV. 6.) ORFK irányelv 2.2.1. a jármű vezetőjével szemben való intézkedés módszerei pontjában foglaltak alapján hajtották végre, amely előírja a biztonsági háromszög pozíciót az ellenőrzés alá vont személlyel, valamint az intézkedés biztonságának fokozását a helyszíni forgalom szabályozás, esetleg járműmegállítás alkalmazásával. Az intézkedő rendőrök járőr csoportban látták el szolgálatukat, tekintettel a megállítás helyére és a rendelkezésre álló rendőri létszámra, a vonatkozó szabályoknak megfelelően tudták szavatolni az intézkedés eredményes végrehajtásán túl a közlekedésbiztonságot is.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdés második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. A rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerül – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelem és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel összhangban ugyanis az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.

A Testület ezzel kapcsolatban szükségesnek tartja kiemelni a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét, amelynek 1. pontja előírja: a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület továbbá jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakat,

miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgároknál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket.

A Testület nem találta megalapozottnak a panaszos félelemkeltő rendőri jelenlétre vonatkozó kifogását, hiszen életszerűnek találta a rendőrség álláspontját, nevezetesen azt, hogy az intézkedéskor jelenlévő rendőrök járőr csoportban látták el szolgálatukat, közülük pedig a panaszossal szemben közvetlenül egy rendőr intézkedett, két rendőr biztosította az intézkedést biztonsági háromszög pozíciójában, másik két rendőr pedig a közlekedés biztonságát szem előtt tartva felelt a forgalom zavartalanságáért (tekintettel arra, hogy a panaszost forgalmas területen vonták intézkedés alá).

Mind ezekre tekintettel nem sérült a panaszos emberi méltósághoz való joga a félelemkeltő rendőri intézkedésre vonatkozó kifogása kapcsán.

6) A panaszos jó hírnevének sérelmeként élte meg azt, hogy gyermekei, illetve az utcán közlekedő gyalogosok szeme láttára történt vele szemben a rendőri intézkedés. A gyalogosok közül a panaszost többen felismerték, mert másnap egyikük meg is kérdezte a panaszostól, hogy mi történt vele, hogy oly sok rendőr körbevette és megmotozták.

A rendőrségi iratok szerint a ruházatátvizsgálást - kiemelt figyelemmel - a jogszerűség, szakszerűség, az arányosság és biztonságosság alapelveinek szem előtt tartásával az utcán, álló testhelyzetben, oly módon hajtották végre, hogy az a panaszosnak emberi méltóságát, személyiségi jogait a szükséges legkisebb mértékben korlátozza. Ennek érdekében a panaszos üritette ki a zsebeinek tartalmát, ezt követően a ruházatátvizsgálást végrehajtó rendőr azt ellenőrizte, hogy valóban mindent kipakolt az intézkedés alá vont a zsebeiből. Az ugyan nem zárható ki, hogy a panaszossal szemben végrehajtott ruházatátvizsgálást az általa vezetett gépkocsiban szállított személyek vagy járókelők láthatták, de tekintettel a végrehajtás módjára és arra, hogy a zsebek ürítettségének vizsgálata rövid ideig (a jelentések adatai alapján körülbelül egy percig) tartott, ezért a panaszos állítása, hogy megalázóan fogantatosították az intézkedést, nem felel meg a valóságnak.

Tekintettel az Rtv. 15. §-ának (1) bekezdésére, amely szerint a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.

A Testület gyakorlatában rendszeresen előfordulnak olyan ügyek, amelyekben a rendőri intézkedés nyilvános helyen, alkalomadtán szomszédok, vagy munkatársak szeme láttára zajlik. A Testület rendszerint abból indul ki hasonló esetekben, hogy a nyilvánosság bizonyos mértékig elkerülhetetlenül a rendőri intézkedések velejárója.

Jelen ügyben a Testület megállapította, hogy a rendőrök megfelelő jogalap birtokában vonták a panaszost közlekedésrendészeti intézkedés alá, melynek elkerülhetetlenül is velejárója az, hogy a közlekedésben résztvevő más személyek láthatták az intézkedést. Tekintettel arra, hogy rendőrök nem fogantatosítottak motozást, illetőleg a ruházatátvizsgálás módjára,

valamint arra, hogy az kb. 1 percig tarthatott, a Testület álláspontja szerint a rendőrök nem megalázó módon hajtották végre az intézkedést a panaszossal szemben.

Mind erre tekintettel A Testület álláspontja szerint nem sérült a panaszos jó hírnévhez való joga a vele szemben foganatosított intézkedés miatt.

7) A Testület vizsgálat alá vonta a panaszos részrehajló rendőri intézkedésre vonatkozó kifogását, és a következőket állapította meg.

A panaszos úgy véli, hogy a rendőrök a vele szemben foganatosított intézkedés során részrehajlóan jártak el a panaszos roma származása miatt.

A rendőrségi iratok tanúsága szerint az intézkedés során a rendőrök a jogszabályban meghatározottak szerint jogszerűen, szakszerűen, arányosan és részrehajlásmentesen intézkedtek. A kapitányságvezető átiratából kiderül, hogy a panaszos a KRESZ 48. § (7) bekezdésében foglalt szabályok megszegésével elkövette a Szabs. tv. 224. § (1) bekezdése szerint minősülő közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértést. Az egyes közlekedési szabálysértések miatt alkalmazandó szabálysértési pénzbírság, illetve helyszíni bírság kötelező mértékéről, valamint a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi XI. törvénnyel összefüggő egyes kormányrendeletek módosításáról szóló 63/2012. (IV. 2.) Kormányrendelet 6. számú mellékletében foglaltak alapján az elkövetett szabálysértés miatt kiszabható helyszíni bírság kötelező mértékű összege 15.000 Ft. Így az intézkedő rendőr az elkövetett szabálysértés miatt szankcióként figyelemfelhívást nem alkalmazhatott, a helyszíni bírság, valamint a pénzbírság összegét jogszabály határozza meg. Tekintettel a fentiekre az intézkedés nem volt és nem is lehetett részrehajló.

A részrehajlás-mentes intézkedés követelményét az Rtv. 13. § (2) bekezdése rögzíti, amely szerint „a rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni”. A rendőri fellépés ezen követelmény értelmében az érintettel szemben nem lehet hátrányosabb (vagy előnyösebb) pusztán azért, mert személye a rendőr számára ellenszenves (vagy rokonszenves).

A Testület gyakorlata szerint a részrehajló rendőri intézkedés két értelmet takar; az egyik szerint részrehajlónak minősül a rendőri intézkedés, amikor a panaszost a rendőri intézkedés során azért éri hátrány, mert a panaszossal szembenálló felet előtérbe helyezi a rendőr azért, mert valamilyen kapcsolat (rokoni, baráti, ismeretségi) áll fent közöttük. A másik szerint pedig ezen eset hiánya esetén, amikor a rendőrök nem tesznek eleget azon kötelezettségüknek, hogy a kérésüket követően a helyszínen történeteket objektíven felderítsék.

A Testület a panaszos részrehajlásra vonatkozó kifogását jelen ügy kapcsán nem találta megalapozottnak. Figyelemmel arra, hogy bár a panaszos és a rendőrség egymással ellentétben álló információkat közölt a részrehajlás tekintetében, mégis az ellentmondást a Testület fel tudta oldani, hiszen a panaszos nem adott elő olyan körülményt, amely megalapozhatta volna az intézkedés részrehajló voltát. A Testület által kialakított történeti tényállás során sem állapítható meg olyan körülmény, amely megalapozhatta volna a panaszos fentebbi sérelmeit. Nem állapítható meg tehát olyan körülmény, amely arra utalt volna, hogy a panaszost bármilyen módon az elfogultságból hátrány érte volna az intézkedés

során. Emiatt a Testület nem találta megalapozottnak a panaszos részrehajló rendőri intézkedésre vonatkozó állítását, így véleménye szerint a rendőrség nem intézkedett vele szemben részrehajlóan, így a Testület arra a konklúzióra jutott, hogy nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga.

A fentiekben közöltekre tekintettel a Testület úgy határozott, hogy a panaszossal szemben a rendőrök objektív alapon, részrehajlásmentesen intézkedtek, így nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga.

IV.

A Testület vizsgálata során megállapította, hogy a rendőrség az Rtv. 44. §-a alapján kellő jogalap birtokában kezdeményezett intézkedést a panaszossal szemben, így nem szenvedett sérelmet a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga. A Testület által kialakított történeti tényállás szerint a panaszossal szemben valójában nem motorozást, hanem ruházatátvizsgálást foganatosítottak, amelyre a Testület álláspontja szerint kellő jogalap birtokában került sor. Mind erre tekintettel nem sérült a panaszos emberi méltósághoz való joga a ruházatátvizsgálás kapcsán. A tapasztalt, feloldhatatlan ellentmondásra tekintettel a panaszos emberi méltósághoz való alapvető jogának a sérelme nem megállapítható a rendőr által használt hangnem kapcsán. A Testület arra a megállapításra jutott, hogy nem sérült a panaszos emberi méltósághoz való joga a félelemkeltő rendőri intézkedésre vonatkozó kifogása kapcsán. Így a Testület úgy határozott, hogy a panaszossal szemben a rendőrök objektív alapon, részrehajlásmentesen intézkedtek, így nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga.

A fentiek alapján a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2016. október 13.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
előadó testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag